



**FILOZOFSKI FAKULTET
DRUŽBE ISUSOVE
U ZAGREBU**

**Strategija razvoja
Filozofskog fakulteta
Družbe Isusove
u Zagrebu
za razdoblje
od 2013. do 2018.**

**Strateški program
znanstvenih istraživanja
Filozofskog fakulteta
Družbe Isusove
u Zagrebu**

ZAGREB, 2013.

**STRATEGIJA RAZVOJA FILOZOFSKOG
FAKULTETA DRUŽBE ISUSOVE
U ZAGREBU
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2018.**

* *Strategija razvoja FFFDI-ja prihvaćena je na 2. sjednici Vijeća Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu održanoj 17. siječnja 2013.*

1. Uvod

Temeljni poticaj sastavljanju Strategije razvoja Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu (dalje FFDI) jest želja da se istakne prepoznatljivost, osigura izvrsnost, unaprijedi znanstvena i nastavna djelatnost na korist studenata, nastavnika i društvene zajednice. Da bi se osigurao trajan i dugoročan napredak i uspješnost svake, posebice visokoškolske ustanove, potrebno je ozbiljno promišljanje i donošenje strategije razvoja u kojoj će se odrediti potrebni elementi za postizanje navedenog cilja. Ulaskom u zajednički Europski istraživački prostor (ERA — *European Research Area*) i zajednički visokoobrazovni prostor (EHEA — *European Higher Education Area*) te AVEPRO — agencija Svete Stolice za evaluaciju i unapređivanje kvalitete na crkvenim učilištima i fakultetima (*Agency for the Evaluation and Promotion of Quality in Ecclesiastical Universities and Faculties* — <http://www.avepro.va/>), neophodno je nanovo, u novim okolnostima, kratkoročno i dugoročno, promišljati i raditi na strategiji razvoja visokoobrazovnih ustanova. Ovom Strategijom FFDI želi dodatno istaknuti svoje poslanje (misiju) i viziju te kratkoročno i dugoročno postaviti standarde osiguranja kvalitete.

2. Povijesni kontekst razvoja Fakulteta

FFDI je visokoškolska ustanova koju je osnovala i Statut odobrila vatikanska Kongregacija za katoličku naobrazbu (tal. *Congregazione per l'Educazione Cattolica /dei Seminari e degli Istituti di Studi/*) dekretom od 31. srpnja 1989. godine. Snagom te odluke FFDI je, u crkveno–pravnom smislu, potpuno izjednačen s Teološkim fakultetom u Zagrebu, Teološkim fakultetom u Splitu te Teološkim fakultetom u Đakovu.

FFDI pripada Hrvatskoj pokrajini Družbe Isusove koja mu osigurava dekana i prodekana te veći dio nastavnika, kao i osiguranje uvjeta nužnih za njegovo djelovanje. FFDI se u svom ustrojstvu i radu ravna prema postojećim općim kanonskim pravom Katoličke Crkve, osobito apostolskom konstitucijom *Sapientia Christiana* i njezinim uredbama, vlastitim statutima odobrenim od Kongregacije za visoka učilišta, uredbama koje je izdao sam Fakultet te odredbama hrvatskih državnih i akademskih vlasti.

Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske rješenjem od 7. listopada 1992. godine upisalo je FFDI u Registar znanstvenoistraživačkih organizacija i jedinica kao znanstvenoistraživačku organizaciju u znanstvenom području *filozofije* — pod registarskim brojem 199. To je rješenje ponovo izdano 20. kolovoza 1996. i potvrđeno 22. listopada 2002. godine.

Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu nastavlja višestoljetnu, dugo vremena i formalno sveučilišnu, tradiciju Družbe Isusove u poučavanju filozofije u Zagrebu. Predavanja filozofije započeta 6. studenog 1662. u Kolegiju Družbe Isusove u Zagrebu dovela su već poslije nekoliko godina do svečane i službene uspostave, od kralja Leopolda I. Habsburga 23. rujna 1669. unutar Zagrebačke akademije, Filozofskog fakulteta s pravom podjeljivanja svih akademskih stupnjeva kao i na ostalim sveučilištima carstva. Taj Fakultet, zajedno s Teološkim studijem s istim pravima u istom Zagrebačkom kolegiju DI, s pravom se smatra početkom Zagrebačkog sveučilišta. Isusovci sve do ukinuća svoga Reda 1773. poučavaju na njemu filozofiju.

U nanovo uspostavljenoj Družbi u Zagrebu iznova započinje djelovati filozofski studij (1920.–1922.) za studente iz Družbe Isusove. Napokon se godine 1937. osniva Filozofski institut Družbe Isusove u Zagrebu s trogodišnjim studijem, potpuno uređen prema apostolskoj konstituciji *Deus scientiarum Dominus* i *Ratio studiorum S.I.* Premda Filozofski institut nije mogao formalno podjeljivati akademske stupnjeve, ipak se u praksi njegov studij priznavao na crkvenim filozofskim fakultetima u inozemstvu za daljnji studij i postizanje doktorata.

Rad Filozofskog instituta nije otada prekinut te je formirao više stotina mladih ljudi, osobito isusovaca, u filozofskoj kršćanskoj refleksiji pridonoseći tako svojom višestrukom aktivnošću istraživanju i širenju filozofske misli u nas. Od godine 1953. Filozofski institut djeluje zajedno s Teološkim studijem Družbe Isusove u Zagrebu unutar Filozofsko–teološkog instituta. No taj je filozofski studij u svomu trogodišnjem programu posve zaseban i neovisan, baš kao što je to slučaj na crkvenim filozofskim fakultetima za licencijat iz filozofije. Nakon obnove crkvenih studija po novim normama u duhu Drugoga vatikanskog sabora i Filozofski studij od g. 1970. provodi dvogodišnji tečaj filozofije za postizavanje bakalaureata iz filozofije i po programu prvog stupnja crkvenih filozofskih fakulteta te se kao takav i priznaje od istih fakulteta, osobito od Filozofskog fakulteta Papinskog sveučilišta Gregorijana (PUG).

Godine 1983. Kongregacija za katolički odgoj i formalno priznaje tu aktivnost Filozofskog studija te ga afileira Filozofskom fakultetu PUG. Kongregacija za sjemeništa i institute studija zbog rada i napretka Filozofskog studija zajedno s potrebama i nadom mjesne Crkve svojim je dekretom od 31. srpnja 1989. spomenuti Filozofski studij podigla na razinu Filozofskog fakulteta *sui iuris* s pravom podjeljivanja akademskih stupnjeva iz filozofije u ime i ovlašću Svete Stolice.

FFDI izvodi nastavu u dva znanstvena polja (filozofije i religijskih znanosti); djeluje u vlastitim zgradama (fakulteta i biblioteke); ima odobrene programe i valjano izdane trajne dopusnice; nastavnike i veliko zanimanje studenata; opremljen je informatičkom i drugom potrebnom opremom. Senat Sveučilišta u Zagrebu je 8. veljače 1994. godine donio odluku kojom se program studija *filozofije* i *religijske kulture* prihvaća

kao dio Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilište u Zagrebu i FFDI potpisali su 16. listopada 1997. Ugovor o dugoročnoj znanstveno–nastavnoj suradnji između Sveučilišta u Zagrebu i FFDI–ja, koji je do danas ostao temeljni dokument kojim su regulirani odnosi između Sveučilišta u Zagrebu i FFDI–ja.

Nakon promjene studijskih programa godine 2005. proveden je postupak dobivanja dopusnica preko Sveučilišta u Zagrebu. Svi studijski programi FFDI–ja (preddiplomski, diplomski i doktorski) imaju trajne dopusnice Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Uključivanjem naša dva studija u Hrvatske studije Sveučilišta u Zagrebu naši su studenti postali studenti Sveučilišta u Zagrebu, upisne kvote odobrava njegov Senat, a studenti se upisuju sukladno postignutim rezultatima na državnoj maturi.

Nastavnici FFDI–ja imaju izbore u zvanja sukladno kanonskim odredbama o izboru u zvanja na crkvenim učilištima u svijetu. Sukladno članku 9. spomenutog Ugovora i zakonskim odredbama redovito se provede izbori u znanstveno–nastavna zvanja nastavnika na FFDI–ju prema zakonskim odredbama u pravilnicima u Republici Hrvatskoj.

FFDI je jedini crkveni fakultet u Hrvatskoj (od četiri čiji je osnivač Vatikan) koji nije uključen ni u jedno hrvatsko sveučilište. U slučaju institucionalne povezanosti s državnim sveučilištem stvar će se urediti posebnim ugovorom uz pristanak crkvenih vlasti.

3. Strateške odrednice budućnosti i razvoja FFDI–ja

Ovom se strategijom želi u novonastalim okolnostima (zaživljeni bolonjski sustav studiranja, dobivanje trajnih dopusnica za izvođenje doktorskih studija te pridruženje Republike Hrvatske Europskoj uniji) iznova definirati te kratkoročno i dugoročno usmjeriti djelovanje FFDI–ja sukladno njegovoj viziji i misiji kako bi ostvario postavljene ciljeve u kratkoročnu razdoblju od 2013. do 2018. godine, uzimajući naravno u obzir i dugoročno usmjerenje djelovanja.

Kod izrade ove Strategije imalo se na umu posebnost FFDI–a kao crkvene institucije koja djeluje sukladno i propisima koji vrijede za slične crkvene institucije u svijetu. Strateški je plan FFDI–ja, u srednjoročnom razdoblju, punopravan ulazak u Sveučilište u Zagrebu, a što bi zasigurno uvelike pomoglo da FFDI djeluje u stabilnijim pravnim, financijskim i drugim nužnim uvjetima za uspješno znanstveno–nastavno djelovanje.

U izradi Strategije vodilo se računa o sljedećim načelima:

- očuvanje, promicanje i razvoj kvalitetna obrazovanja mladih generacija studenata u području filozofije i religijskih znanosti
- organizacija nastave u skladu s načelima bolonjskog procesa, postavljajući studente u središte cjelokupnoga nastavnog procesa, osiguravanje što boljih uvjeta studiranja i motivacija osobito uspješnih studenata na daljnje napredovanje
- promicanje učinkovitosti studiranja kontinuiranim praćenjem i vrednovanjem studentskog rada
- promicanje pokretljivosti studenata i nastavnika

- promicanje suradnje sa sličnim institucijama u zemlji i inozemstvu
- poticanje cijeloživotnog obrazovanja sukladno potrebama i zanimanju
- poticanje stručne i znanstvene djelatnosti svojih nastavnika sudjelovanjem na znanstvenim skupovima, objavljivanjem u znanstvenim časopisima, pisanjem udžbenika i knjiga
- briga za pomlađivanje i povećanje broja nastavnog i tehničkog osoblja
- osiguranje materijalnih uvjeta
- briga oko ugleda institucije.

4. Misija i vizija

4.1. Misija

Misija FFDI-ja je da na izvrstan i prepoznatljiv način ostvari svojim nastavnim, znanstvenim i izdavačkim djelovanjem ove ciljeve:

- a) na temelju trajno vrijedne filozofske baštine, imajući u vidu i novija filozofska i znanstvena istraživanja, gajiti i unapređivati filozofske i religijske studije u svrhu dubljeg razumijevanja čovjeka i njegova života, promicanja filozofsko-religijske refleksije i dijaloga s današnjim svijetom
- b) na poseban način gajiti te unapređivati i studij religijskih znanosti (znanosti o religijama), jedinstven studij u Hrvatskoj koji obrađuje religijsku problematiku s ciljem boljega međusobnog razumijevanja u multikulturalnom i multireligioznom društvu kakvo je naše
- c) istraživanje filozofskih i religijskih problema te priopćavanje rezultata tih istraživanja poučavanjem, objavljivanjem i drugim prikladnim načinima
- d) sustavnim poučavanjem filozofskih disciplina i disciplina religijskih znanosti, prvotno u vidu akademskih stupnjeva, a drugotno da studentima filozofije i religijskih znanosti, kao i drugim ljudima, priopći religijsku i filozofsku refleksiju
- e) spremanjem studenata za nastavnički i istraživački rad u filozofskim i religijskim disciplinama.

4.2. Vizija

Pristupanjem europskom prostoru visokog obrazovanja i prilagodbom studijskih programa te stalnim praćenjem i unapređenjem kvalitete znanstvene i nastavne djelatnosti FFDI izražava svoju javnu odgovornost u izgradnji društva znanja naobrazbom mladih ljudi i znanstvenim radom svojih nastavnika. Fakultet svojim radom na filozofskom i religijskom području želi izgrađivati kulturu dijaloga i suradnje među studentima u obrazovnom procesu i široj zajednici različitim organizacijskim oblicima (predavanjima, simpozijima, tribinama, izdavačkom djelatnošću...). Fakultet će

posebnu pozornost posvećivati studiju religijskih znanosti (koji je jedini studij te vrste u Hrvatskoj) i time pridonositi visokoškolskoj naobrazbi u nas. Za ostvarenje ovih vizija FFDI će kontinuirano obrazovati vlastiti kadar (po mogućnosti u inozemstvu), poboljšavati obrazovni proces, osiguravati materijalna sredstva za uspješan rad kako bi se time osigurala kvaliteta i prepoznatljivost djelovanja FFDI-ja.

5. Strateški ciljevi (plan)

Prihvatanjem Bolonjske deklaracije FFDI određuje kao svoje strateške ciljeve one koji su vezani uz unapređenje nastavnog procesa; kvalitetu i učinkovitost obrazovnog procesa u nastavi filozofije i religijskih znanosti; stvaranje povoljna okružja za život i rad nastavnica i studentima koji su najveća vrijednost ove ustanove i društva zasnovana na znanju. U ovom kontekstu izdvajamo nekoliko posebnih strateških ciljeva i prioriteta zadatka:

5.1. Nastavni proces — prvi strateški cilj

Ljudski potencijal — studenti, nastavnici i djelatnici — najveća su vrijednost FFDI-ja, kao i svakog društva utemeljena na znanju. Stoga je prvi strateški cilj FFDI-ja sustavno unapređivanje nastavnog procesa poboljšavanjem studijskih programa, osiguranjem materijalnih uvjeta znanstvenog rada za profesore i studiranja za studente, poboljšavanjem brojčanog odnosa studenata i profesora te praćenja rezultata studiranja. Radi ostvarivanja ovoga strateškog cilja posebno će se pozornost usmjeriti na nekoliko prioriteta:

- a) Unapređenje i reviziju postojećih studijskih programa (uz odustajanje od pred-diplomskog programa filozofije i latinskog jezika). Revizija programa ovisit će o predstojećoj reakreditaciji, rezultatima studentskih anketa, praćenju potreba tržišta rada i mogućnostima zapošljavanja diplomiranih studenata.
- b) Praćenje i poboljšavanje uspješnosti studiranja i ishoda učenja na postojećim studijskim programima. Provest će se djelomična poboljšanja bodovnih opterećenja, ocjenjivanje studenata na temelju jasnih kriterija i dosljedno primjenjivih i svima poznatih pravila i procedura polaganja ispita, boljom suradnjom sa studentskim predstavnicima i većom mobilnošću studenata i nastavnika.
- c) Usavršavanje objektivnih mjerila ECTS opterećenosti, načina poučavanja i pokazatelja uspješnosti i prolaznosti na ispitima, nagrađivanja uspješnih studenata i dužine studiranja.
- d) Osiguranje većeg broja stalno zaposlenih nastavnika i vanjskih suradnika kako bi se dobio što bolji omjer broja nastavnika i studenata. U tu će se svrhu sustavno pratiti broj studenata i nastavnika i broj sati nastave i vježbi.
- e) Promicanje korištenja računalne i komunikacijske tehnologije u obrazovnom procesu, administrativnom poslovanju i međusobnom komuniciranju.

- f) Osiguranje potrebnih pomagala za uspješno studiranje, osobito dostupnošću potrebne literature u biblioteci te izdavanjem novih udžbenika (skripata) u tiskanom i elektroničkom obliku, poboljšanje računalne opreme i redovno ažuriranje web stranice.

5.2. Promocija struke — drugi strateški cilj

Visoko je obrazovanje dugoročno usmjereno i na izgradnju društva znanja, osobito promicanjem stručnog i znanstvenog rada u pojedinim znanstvenim područjima. Ovaj će se cilj nastojati ostvariti kroz nekoliko prioriteta:

- a) FFDI će promicati stručni i znanstveni rad svojih nastavnika u humanističkom području i znanstvenim poljima filozofije i religijskih znanosti, objavljivanjem stručnih i znanstvenih radova u vlastitim izdanjima i drugim uglednim znanstvenim publikacijama u zemlji i inozemstvu, poticanjem nastavnika u stjecanju znanstvenih titula te izborima u znanstveno–nastavna zvanja.
- b) FFDI će promicati znanstveno–istraživačku djelatnost putem projekata koje financiraju MZOS, Nacionalna zaklada za znanost, međunarodni projekti i drugi izvora financiranja.
- c) Prioritetan je zadatak i promicanje institucionalne suradnje FFDI–ja sa srodnim institucijama u zemlji i inozemstvu.
- d) FFDI će pružati institucionalnu podršku svojim nastavnicima i djelatnicima uspostavom ugovorne suradnje s visokoškolskim ustanovama (osobito onima koje vode isusovci u svijetu), promicanjem mobilnosti nastavnika u Hrvatskoj i inozemstvu.
- e) FFDI će dodatno poticati svoje nastavnike da se angažiraju u uredništvima uglednih domaćih i inozemnih znanstvenih časopisa, u uredništvima domaćih i inozemnih izdavača. Poticati će ih također na recenzentski angažman kako na recenzije članaka ili knjiga, tako i na recenzentski angažman za razne domaće i inozemne ustanove vezan uz ocjenu prijavljenih ili provedenih znanstvenih projekata. Podržavat će rad svojih nastavnika u povjerenstvima za izbor u znanstveno–nastavna zvanja te u etička povjerenstva za odobravanje znanstvenih istraživanja.

5.3. Sustav osiguranja kvalitete — treći strateški cilj

Organiziranje odgovarajuće strukture, razvijanje procedura i postupaka za osiguranje kvalitete, uvođenje potrebne dokumentacije kako bi se izgradio sustav za osiguranje kvalitete i stvorio mehanizam kontinuirana poboljšavanja uvjeta rada svih dijelova Fakulteta. Kao prioritete za ostvarenje ovoga strateškog cilja izdvajamo:

- a) Formiranje organizacijske strukture za osiguranja kvalitete imenovanjem povjerenstva, omogućavanjem tehničkih uvjeta za rad.

- b) Praćenje odredaba i uputa odgovarajućih državnih i sveučilišnih institucija te zahtjeva vatikanske agencije AVEPRO, provođenje samovrednovanja i ocjene kvalitete te izrade pravilnika o samovrednovanju i ocjeni kvalitete.
- c) Informiranje o rezultatima sustava osiguranja kvalitete.
- d) Prikupljanje informacija o znanstvenoj djelatnosti Fakulteta i učiniti je dostupnom na mrežnim stranicama.

5.4. Osiguranje materijalnih uvjeta — četvrti strateški cilj

Materijalna su sredstva (zgrade, oprema, financiranje) neophodna za uspješno djelovanje i razvoj visokoškolske institucije. U tom će se smislu nastojati trajno osigurati dostatna materijalna i novčana sredstva. Da bi se pak ostvario ovaj strateški plan, ističu se ovi prioriteti:

- a) Punopravnim uključenjem FFDI-ja u Sveučilište u Zagrebu lakše bi se osigurala materijalna sredstva potrebna za rad.
- b) Kontinuirano poboljšavanje i razvoj materijalnih i financijskih sredstava ima isključivu svrhu omogućavanje kvalitetna radnog okružja kao temelja za kvalitetno odvijanje nastavnog procesa i znanstvenog rada. Posebno će se nastojati održavati zgrade, radne prostorije, potreban uredski namještaj, obnavljanje računalne opreme, pribavljanje potrebne literature u biblioteci.
- c) Kontinuirana briga o racionalnom poslovanju i osiguravanju financijskih sredstava, isključivo namijenjenih za ispunjavanje misije i vizije FFDI-ja, kako iz doznaka Ministarstva, tako i iz vlastitih prihoda.
- d) Kontinuirana briga o stalno zaposlenim (nastavnicima i djelatnicima) kako bi se postigao optimalan odnos broja studenata i zaposlenika.

5.5. Suradnja s obrazovnim institucijama — peti strateški cilj

Filozofski fakultet Družbe Isusove, u skladu sa svojom misijom, nastoji surađivati s ostalim visokim crkvenim učilištima u Republici Hrvatskoj, osobito s katoličkim bogoslovnim fakultetima u Zagrebu, Splitu i Đakovu te Hrvatskim katoličkim sveučilištem.

- a) Takav će se odnos nastaviti i s visokoškolskim učilištima u inozemstvu, osobito s Filozofskim fakultetom Papinskog sveučilišta Gregorijana u Rimu, s Institutom za kršćansku filozofiju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Innsbrucku te s Hochschule für Philosophie u Münchenu.
- b) Unaprijediti već postojeći odnos suradnje između Filozofskog fakulteta i Teološkog studija Družbe Isusove unutar Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu.

- c) Fakultet će nastojati održavati povezanost osobito sa Sveučilištem u Zagrebu i Hrvatskim studijima i ostalim hrvatskim javnim (državnim) fakultetima, znanstvenim institutima i kulturnim institucijama.
- d) Suradnja FFDI-ja odvijat će se u ekumenskom duhu s nekatoličkim institucijama te u dijalogu s drugim religijama i filozofskim smjerovima.

6. Studiji, nastavnici i studenti

6.1. Studiji

Studiji filozofije i religijskih znanosti koji se izvode na FFDI-ju usklađeni su sa standardima bolonjskog procesa. To znači da je studentima omogućeno da, osobito kroz izborne predmete, sami kreiraju značajan dio tijeka svog studija, slušajući pojedine kolegije i izvan matičnog fakulteta. U sastavljanju programa posebna se pozornost posvećuje mogućnosti pokretljivosti studenta s obzirom na prijenos ECTS bodova, promjene i nastavak studiranja. Student stječe pravo upisa u višu godinu studija ako je skupio barem 50 ECTS bodova, i to 40 iz glavnih i obveznih kolegija te 10 iz izbornih kolegija i seminara. Student može, uz odobrenje dekana, slušati izborne i obvezne kolegije i na drugim učilištima i studijskim smjerovima ako za taj kolegij postoje točno određene ECTS vrijednosti. Ukupan broj ECTS bodova tih kolegija koji se ne slušaju u okviru studijskih programa FFDI-ja ne smije prelaziti 30 ECTS bodova od ukupno 180 ECTS bodova na preddiplomskom studiju, odnosno 20 ECTS bodova od ukupno 120 ECTS na diplomskom studiju. O većem broju ECTS bodova stečenih izvan matične kuće, a na temelju obrazložene zamolbe studenta, odlučuje Vijeće Fakulteta. Prijelaz studenata drugih učilišta na preddiplomske studije FFDI-ja moguć je uz uvjet da ostvare minimalno potreban broj ECTS bodova. O priznavanju kolegija i stečenih ECTS bodova odlučuje dekan.

FFDI prihvaća sljedeće oznake na svim studijskim smjerovima:

- prihvaća model 3 + 2 + 3 (tri godine preddiplomski, dvije godine diplomski, tri godine poslijediplomski)
- bakalaureatski rad nosi 6 ECTS bodova, magisterij nosi 15 ECTS bodova za nastavni smjer, a 30 ECTS bodova za znanstveni smjer, disertacija nosi 60 ECTS bodova
- pedagoško–didaktički predmeti, ukupno 60 ECTS bodova, pohađaju se na 1. i 2. godini diplomskog studija
- studenti mogu sudjelovati u organizaciji studija preko svojih predstavnika ili pojedinačno, u organizaciji izvođenja nastave i seminara, organiziranjem studentskih anketa radi osiguranja kvalitete studijskih programa i izvođenja nastave i učinkovitosti studiranja.

a) Preddiplomski studiji na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu ustrojeni su i izvode se kao *jednopredmetni* studiji. Završetkom preddiplomskog studija student stječe stručne nazive sukladno odredbama zakona i pravilnika. Ovisno o potrebama i mogućnostima FFDI će razmisliti o opravdanosti uvođenja dvopredmetnih studija na preddiplomskom i diplomskom studiju.

Svi studijski programi koji se izvode na FFDI-ju imaju valjane trajne dopusnice Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Stechene kompetencije ovise o završenom preddiplomskom i diplomskom studiju:

- sa završenim studijem *filozofije* student stječe temeljna znanja iz filozofskih disciplina (logike, metafizike, kritike, teodiceje, antropologije, kozmologije, etike, povijesti filozofije), razvija kritičko mišljenje, vještinu argumentirana iznošenja vlastitog mišljenja i kritičku prosudbu tuđih stavova. Studijem se stječe široka humanistička naobrazba pogodna za nastavak cijeloživotnog obrazovanje i samostalna učenja.
- sa završenim studijem *religijskih znanosti* studenti stječu temeljna znanja iz glavnih svjetskih religija (judaizam, islam, budizam, hinduizam) i posebno kršćanstva, osnovnih religijskih fenomena u povijesti i društvu, utjecaj i prisutnost religijske tematike u raznim oblicima umjetnosti. Studijem se želi osposobiti studente za kompetentan međureligijski dijalog i promicanje međureligijske tolerancije i suživota.

Ovisno o studiju koji je student izabrao osposobljen je za poslove:

- u kulturnim ustanovama
- u državnim ustanovama
- u politici
- u obavijesnim sredstvima
- u izdavačkoj djelatnosti
- u bibliotekama
- u knjižnicama
- u udrugama civilnog društva.

Završetkom preddiplomskog studija filozofije i religijskih znanosti student stječe pravo na upis diplomskog studija filozofije ili religijskih znanosti na FFDI-ju, kao i drugih diplomskih studija na humanističkim i društvenim studijima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Preddiplomski studij završava polaganjem svih ispita te izradom bakalaureatskog rada u vrijednosti od 6 ECTS bodova.

b) Diplomski studiji na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu ustrojeni su i izvode se kao *jednopredmetni* studiji. Stečene kompetencije ovise o specijalizaciji diplomskog studija. Specijalizacija donosi proširenje znanja iz preddiplomskih studija

filozofije na FFDI–ju (koji s diplomskim studijem čini logičnu i sadržajnu cjelinu), osposobljava za samostalan istraživački rad i objavljivanje znanstvenih radova.

Studenti koji su završili znanstveni smjer stječu specijalistička znanja koja ih osposobljavaju za znanstvena istraživanja u istraživačkim institutima, za rad na znanstvenim projektima, osobito onima koji se bave temama iz filozofije, religije i etike, stječu uvjete za upis poslijediplomskog studija za stjecanje doktorata.

Studenti koji završe nastavni smjer stječu pravo na rad u srednjoškolskom obrazovanju. Mogu predavati uvod u filozofiju, logiku i etiku.

Na diplomski studij *filozofije* na FFDI–ju mogu se upisati kandidati koji su završili preddiplomski studij filozofije i religijskih znanosti na FFDI–ju, koji su završili preddiplomski studij drugih humanističkih i društvenih struka, uz polaganje dodatnih ispita iz predmeta preddiplomskog studija filozofije i prikupiti određeni broj (do 60) ECTS bodova iz glavnih i obveznih predmeta.

Na diplomski studij *religijskih znanosti* na FFDI–ju mogu se upisati kandidati koji su završili preddiplomski studij filozofije i religijskih znanosti na FFDI–ju, koji su završili studij teologije i preddiplomski studij drugih humanističkih i društvenih struka, uz polaganje dodatnih ispita iz predmeta preddiplomskog studija religijskih znanosti, koje će odrediti dekan Fakulteta, i prikupiti određeni broj (do 60) ECTS bodova iz glavnih i obveznih predmeta.

Diplomski studij završava polaganjem svih ispita te izradom i obranom magistarskog rada (od 15 ECTS bodova za nastavnički smjer i 30 ECTS bodova za znanstveni smjer) te komprehenzivnog ispita. Prijavu za obranu magistarskog rada i komprehenzivnog ispita student podnosi Studentskoj službi. Nadnevak obrane magistarskog rada i komprehenzivnog ispita određuje i oglašava povjerenstvo za obranu teme i komprehenzivni ispit. Na osnovi zapisnika o obrani magistarskog rada i komprehenzivnog ispita Studentska služba unosi podatke o uspjehu u kartoteku Studentske službe i matičnu knjigu diplomiranih studenata te izdaje potvrđnicu o diplomiranju koja vrijedi do izdavanja diplome.

c) Poslijediplomski doktorski studij *filozofije i religijskih znanosti* na FFDI–ju traje tri godine (6 semestara), a izvode ga nastavnici FFDI–ja, kao i gosti predavači s hrvatskih i inozemnih sveučilišta i znanstvenih instituta. Svaki kandidat za poslijediplomski studij ima mentora. Vijeće Fakulteta, za svaku godinu (i pojedinog kandidata), u dogovoru s mentorom određuje godišnji nastavni plan i nastavnike.

Poslijediplomski studij *filozofije i religijskih znanosti* na FFDI–ju ustrojen je u tri cjeline koje se odvijaju u tri godine studija (*full-time*) uz opterećenje od 60 ECTS bodova, ukupno 180 ECTS bodova. U prve dvije godine polaznici poslijediplomskog studija pohađaju nastavu (predavanja, seminare, rasprave, vježbe), pišu radove, drže nastavu u preddiplomskom studiju, polažu ispite. U svakoj godini moraju skupiti po 60 ECTS bodova. U trećoj godini kandidati se bave samostalnim istraživačkim radom o temi doktorske disertacije, redovito se savjetuju s mentorom i pišu doktorsku disertaciju. Istraživački rad, konzultacije, pisanje i obrana doktorske disertacije donose 60 ECTS bodova.

Postoji mogućnost, uz odobrenje Vijeća Fakulteta, da student pohađa poslijediplomski studij s dijelom radnog vremena (*part-time*), to jest da ne slijedi uobičajen, trogodišnji ritam studiranja. Za svaki pojedini slučaj povjerenstvo za poslijediplomski studij i odabrani mentor odredit će ritam studiranja i način kako će kandidat proći cjelokupni predviđeni program.

Na poslijediplomskom studiju filozofije i religijskih znanosti na FFDI-ju predviđene su po četiri *tematske cjeline* — *specijalizacije*. U svakoj tematskoj cjelini, u obveznom predmetu, može sudjelovati i više nastavnika od kojih će svaki obraditi specijalna pitanja iz pojedine tematske cjeline — specijalizacije (predavanjima i seminarom), tako da ukupan zbroj ne prelazi 2 + 2 sata tjedno, odnosno 60 sati po semestru (10 ECTS bodova). Izborni kolegij bira student u dogovoru s mentorom, iz ponude izbornih predmeta, na matičnoj ustanovi ili izvan nje. U prvoj godini (dva semestra) svi kandidati pohađaju predavanja, seminare, vježbe i polažu ispite iz sve četiri tematske cjeline — specijalizacije (iz svakog područja moraju skupiti po 10 ECTS bodova iz obveznih kolegija i po 5 ECTS bodova iz izbornih kolegija, ukupno 60 bodova). U drugoj godini kandidati biraju jedno tematsko područje — specijalizaciju, iz kojeg pohađaju predavanja i seminare, pišu radove i sudjeluju u izvođenju nastave u preddiplomskom studiju. U trećoj godini kandidat, uz konzultacije s mentorom, izrađuje doktorsku disertaciju i priprema njezinu obranu. Temu doktorske disertacije odobrava Vijeće Fakulteta, na zamolbu kandidata i preporuku mentora. Obrani doktorske disertacije može se pristupiti tek nakon ispunjenja svih ostalih studijskih obveza, a najkasnije pet godina od upisa poslijediplomskog studija. Preporučeni opseg disertacije je od 150 do 250 kartica teksta, bez bibliografije.

Na poslijediplomskom studiju studenti stječu *specijalistička* i *stručna* znanja, sudjeluju u izvođenju nastave, seminara i vježba na preddiplomskom studiju, provode znanstveno–istraživački rad i izrađuju znanstvene radove kao neposrednu pripremu za izradu i obranu doktorske disertacije.

Poslijediplomski studij završava ispunjenjem svih predviđenih uvjeta (položeni ispiti, napisani radovi, izrada i obrana doktorske disertacije — prikupljenih 180 ECTS bodova) te pristupnik stječe naziv doktora znanosti iz filozofije ili religijskih znanosti.

6.2. Nastavna djelatnost

Nastavna je djelatnost temeljna zadaća i smisao postojanja FFDI-ja i ostvarenja vlastite vizije i misije, odgoja i obrazovanja mladih generacija. FFDI želi trajno unapređivati i osuvremenjivati programe u skladu sa suvremenim tendencijama sličnih studija u svijetu, oblikovati izvođenje nastave i opterećenje studenata s predviđenim ishodima učenja. Programi koji se izvode na FFDI-ju (preddiplomski, diplomski i poslijediplomski) izrađeni su prema smjernicama Bolonjske deklaracije, u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (broj 01–081–03–2660/2, Zagreb, 23. srpnja 2003.) te uputama vatikanske Kongregacije za katolički odgoj. Provedeno je bodovno opterećenje (ECTS) pojedinih predmeta i uvaženi drugi standardi Bolonjske deklaracije. Nastava se odvija prema izvedbenom planu i programu koje donosi Vijeće

Fakulteta, a objavljuju se prije početka nastave u pisanom i elektroničkom obliku na mrežnim stranicama. Nastava se odvija u obliku predavanja, seminara, vježba, mentorskog rada, konzultacija, sastavljanja pisanih radova, sudjelovanjem studenata na studentskim simpozijima...

Kao posebne ciljeve nastavne djelatnosti na FFDI–ju ističemo:

- trajno unapređivanje i osuvremenjivanje studijskih programa
- praćenje i razrada ishoda učenja na razini studijskih programa i pojedinih predmeta
- povezivanje i usklađivanje nastavne i znanstvene djelatnosti
- praćenje i kontinuirano usklađivanje odnosa broja nastavnika i studenata u skladu s međunarodnim standardima
- trajno praćenje i analiza uspješnosti studiranja kontinuiranim praćenjem uspješnosti svladavanje gradiva, prolaznosti na ispitima, povećanjem prolaznosti u više godine, skraćivanjem vremena studiranja i postotkom završetka studija
- poboljšanje kriterija ocjenjivanja i njegove ujednačenosti među predavačima
- poboljšanje kriterija za određivanje sadržaja i forme pisanih radova (osobito završnih) i kriterija njihova ocjenjivanja
- sastavljanje udžbenika za sve obvezne predmete
- uključivanja elektroničke opreme u izvođenje nastave i poticanje nastavnika da organiziraju e–kolegije
- poboljšanje i razvoj sustavna praćenja i vrednovanja kvalitete rada nastavnika
- poticanje studenata na aktivno sudjelovanje u osiguranju što kvalitetnije nastavne djelatnosti.

6.3. Nastavnici, studenti i djelatnici

Osiguranje dovoljna broja kvalitetnih nastavnika mora biti trajna briga uprave Fakulteta koji će, u dogovoru s vicekancelarom, provincijalom Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, skrbiti da se novi nastavnici osiguraju među članovima Družbe Isusove. Osiguranje nastavnika dugotrajan je proces koji zahtijeva i značajna materijalna ulaganja, stoga je potrebno dugoročno planirati potrebe i postizavanje cilja. Osim pripadnika isusovačkog reda treba osigurati nastavnike i među drugim redovnicima i laicima koji bi se uključili u nastavu kao stalni zaposlenici ili vanjski suradnici.

Osim u obrazovnom procesu Fakultet mora posebnu pozornost posvetiti studentima, razvijanju njihovih društvenih, odgojnih i duhovnih potreba. U granicama svojih mogućnosti Fakultet će razvijati različite oblike studentskog standarda osiguravajući uvjete za društvene, sportske, kulturne i duhovne aktivnosti.

U sadašnjoj je administraciji Fakulteta uključeno premalo djelatnika u studentskoj referadi, tajništvu, računovodstvu i tehničkoj potpori. Suvremena tehnologija i sve veća administracija zahtijevaju obučene i vrsne djelatnike, nenastavno osoblje. U

narednom razdoblju Fakultet mora povećati broj djelatnika kako bi se osnažila administracija.

6.4. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata

Preddiplomski studiji traju po tri godine (šest semestara). Diplomski studij traje dvije godine (četiri semestara). Semestar traje 30 tjedana, a radni tjedan 5 dana. Tijekom akademske godine određena su barem tri ispitna roka (ljetni, jesenski i zimski). Svaki se kolegij sastoji od predavanja i drugih studijskih programa koji su prikladni za svladavanje sadržaja pojedinog kolegija. Sukladno ECTS bodovnom sustavu svaki se oblik nastave u okviru postojećih kolegija posebno boduje, ispituje i ocjenjuje.

Predavanja — usmenim se izlaganjem daju studentima temeljni uvidi i tumačenja tematskog sadržaja pojedinih kolegija i potiče rasprava. Predavanja su obvezni dio kolegija, a nadopunjavaju se odgovarajućom literaturom koja služi za pripremu ispita.

Izborni kolegiji — sadržajem nadopunjuju obvezne kolegije tako što svojim sadržajima podrobnije obrađuju specifična pitanja iz glavnih kolegija ili su im tematski bliski. U pravilu student sam bira koje će izborne predmete upisati, na svom ili drugim učilištima. Pri tom je važno skupiti određeni broj ECTS bodova.

Seminari — su praktični oblik nastave, a služe produblivanju znanja stečenih na predavanjima osobito glavnih disciplina. Na seminarima se očekuje veće sudjelovanje studenata kroz pripremu pojedinih tema, vođenje i sudjelovanje u raspravama. Student mora upisati određeni broj seminara, no sam bira temu seminara.

Pisani radovi — važan su dio studija, osobito diplomskog. U njima student stječe tehnike znanstvenog rada i pisanja znanstvenih radova. Teme pojedinoga pisanog rada student dogovara s profesorom i mentorom. Temu diplomskog rada odobrava dekan Fakulteta.

Pedagoško–didaktički kolegiji — obvezni su za diplomski studij, nastavni smjer. Oni pripremaju studente za neposredan rad u obrazovnim ustanovama. Kolegije koji nisu organizirani na FFDI–ju student će pohađati na drugim visokoškolskim ustanovama i prikupiti dovoljan broj bodova (ukupno 60 ECTS).

Završna ocjena pojedinog kolegija, seminara ili pisanog rada (na preddiplomskom studiju) ovisit će u prosjeku 30% za aktivno sudjelovanje u nastavi, 70% raspravama, pisanim radovima i pokazanom znanju na ispitu. U završnu ocjenu na diplomskom studiju ulazi 50% prosječna ocjena iz pojedinih predmeta te 50% završni ispit i diplomski rad.

Opća prava i obveze studenata određeni su člankom 57. Statuta Sveučilišta u Zagrebu. Pohađanje predavanja, seminara i vježba obvezno je za svakog koji je upisan kao redovit student. Izostankom s predavanja gubi se pravo na ECTS bodove. Svaka godina preddiplomskog i diplomskog studija ima svog mentora, kojeg imenuje Vijeće Fakulteta, i koji se brine za napredak studenata u studiju. U odabiru teme za bakalareatski ili diplomski (magistarski) rad student ima pravo na odabir mentora iz redova

odgovarajućih predmetnih nastavnika koji su članovi Vijeća Fakulteta, a dekan može odobriti pisanje spomenutih radova i kod drugih nastavnika.

7. Cjeloživotno obrazovanje

Filozofska i religijska tematika veoma je prisutna u suvremenom društvu. Postoji veliko zanimanje za bolje poznavanje filozofije i religija, poglavito u smislu nužnosti izgradnje suvremenog društva i kulture dijaloga. Po uzoru na već postojeći Centar za poslovnu etiku Fakultet će razmotriti i mogućnost osnivanja Centra za cjeloživotno obrazovanje iz filozofije i religijskih znanosti i kroz poseban program ponuditi svim zainteresiranima. Program bi provodili nastavnici FFDI-ja volonterski, a moglo bi se uključiti i stručnjake koji nisu djelatnici ili suradnici Fakulteta. Centar je zamišljen kao otvoreni forum na kojem bi se stjecala nova znanja, vodilo dijalog i rasprave.

8. Znanstvena djelatnost

Uz osnovnu nastavnu djelatnost FFDI želi promicati i znanstveno–istraživačko usmjerenje znanstvenim djelovanjem svojih nastavnika, sudjelovanjem u znanstvenim projektima, skupovima i objavljivanjem radova u priznatim znanstvenim publikacijama. FFDI će nastojati i dalje promicati svoje znanstvene časopise »Obnovljeni život« i »Disputatio philosophica«, zatim izdavati naslove u filozofskom i religijskom nizu, potom djelovati preko svojih ustanova: Centra za poslovnu etiku, Centra za bioetiku i Hrvatskoga povijesnog instituta u Beču. Znanstveni i istraživački rad FFDI će promicati u svojim doktorskim studijima filozofije i religijskih znanosti. Osim toga, FFDI će nastojati poboljšati svoju znanstvenu suradnju s drugim sličnim znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu, osobito s isusovačkim, i onima koji djeluju kao crkvene visokoobrazovne i znanstvene institucije.

U znanstvenoj djelatnosti FFDI će posebno poticati:

- objavljivanje znanstvenih radova i publikacija
- napredovanje u znanstveno–nastavnim zvanjima nastavnika–zaposlenika i vanjskih suradnika
- izvrsnost znanstvenih časopisa FFDI-ja, knjiga i udžbenika
- organiziranje znanstvenih skupova i sudjelovanje nastavnika na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu
- prijavljivanje znanstvenih projekata MZOS-a, Zaklade za znanost i međunarodnih fondova...

9. Izdavačka djelatnost

Osim u strogu smislu redovitih studija koji završavaju stupnjem doktorata iz filozofije i religijskih znanosti, Fakultet, da bi bolje ostvarivao svoju misiju i viziju, produbljuje razne vidike i probleme religije i filozofije ili predlaže refleksiju kršćanske filozofije i dijalog među ljudima i kulturama raznim institutima i posebnim tečajevima, publikacijama, kongresima i konferencijama. FFDI objavljuje u izdanjima Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu vlastiti niz znanstvenih knjiga o filozofiji: Filozofski niz, i o religijama: Religijski niz. Ova dva niza rezultat su znanstvenih skupova koje organizira Fakultet svake godine. Potom zajedno s Teološkim studijem Družbe Isusove u izdanjima Filozofsko-teološkog instituta (FTI) FFDI objavljuje:

- »Obnovljeni život. Časopis za filozofiju i religijske znanosti«
- »Disputatio philosophica. International Journal on Philosophy and Religion«
- Centar za poslovnu etiku ima vlastiti niz izdanja
- Centar za bioetiku ima vlastiti niz izdanja
- »Vrela i prinosi« (o povijesti Družbe Isusove među Hrvatima)
- Biblioteka Obnovljenog života (djela za filozofsko-teološku kulturu)
- Biblioteka »Theosis« (znanstvena filozofska i teološka djela)
- Velika biblioteka Obnovljenog života (opsežna djela za filozofsku i teološku kulturu).

Studenti izdaju svoj elektronički časopis »Habitus«. Fakultet daje novčanu potporu za organizaciju studentskih simpozija i za izdavanje zbornika s tih simpozija.

FFDI će razmotriti mogućnosti izdavanja knjiga i časopisa u elektroničkom obliku i objavljevati ih na svojim mrežnim stranicama.

11. Prostor i oprema

FFDI posjeduje novu zgradu Fakulteta korisne površine 2473 m², s namještenim dvoranama za predavanja i seminare. Fakultet posjeduje i novu zgradu biblioteke korisne površine 1960 m², u kojoj se nalazi bogata zbirka stručnih časopisa i knjiga, ukupno oko 150.000 svezaka, veliku čitaonicu s priručnom bibliotekom, trajno dostupnom studentima. Fakultet posjeduje suvremenu elektroničku i računalnu opremu u dvoranama za predavanja, dvije računalne učionice (jednu u zgradi Fakulteta i drugu u zgradi biblioteke) koje su trajno dostupne studentima i profesorima. Uz zgradu Fakulteta i biblioteke uređen je okoliš i izgrađeno prostrano parkiralište.

U dogledno vrijeme potrebno je obnoviti većinu računalne opreme, pratiti razvoj tehničkih pomagala u nastavi, obnavljati namještaj u dvoranama i uredima te trajno održavati zgrade i instalacije.

12. Osiguranje kvalitete

Do sada je na FFDI dekan bio osoba odgovorna za osiguranje sustava kvalitete. To je bilo u skladu sa Statutima Fakulteta prema kojima je uloga dekana bila prije svega voditi brigu o kvaliteti nastavnih programa kao i njihovoj realizaciji od strane profesora (čl. 10, §3). No s ciljem unaprjeđenja kvalitete nastave kao i njezina učinkovitijeg nadzora, ustrojeno je povjerenstvo koje će pomagati dekanu u toj zadaći. Na FFDI su i do sada provedeni različiti oblici unapređivanja kvalitete:

- studentska anketa koja se provodila na Sveučilištu u Zagrebu
- suradnja s AVEPRO — agencijom Sete Stolice za evaluaciju i unapređivanje kvalitete na crkvenim učilištima i fakultetima (*Agency for the Evaluation and Promotion of Quality in Ecclesiastical Universities and Faculties*)
- sudjelovanje u postupku samoanalize učilišta prema uputama i obrascu Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

13. SWOT analiza

SWOT analiza pomaže da se ustanovi realno stanje institucije, ustanovi (analizira) koje su prednosti i snaga, nedostaci i slabosti, mogućnosti i prilike te opasnosti i strahovi (SWOT — *S(trengths)*, *W(eaknesses)*, *O(pportunities)*, *T(hreats)*).

13.1. Snaga (*Strengths*)

- prepoznatljivost studijskih programa
- pripadnost isusovačkom redu koji u svijetu vodi mnoga sveučilišta i fakultete
- mogućnosti suradnje sa sličnim isusovačkim institucijama u svijetu
- obrazovna struktura nastavnika (studije završili uglavnom u inozemstvu)
- dostupnost nastavnika koji žive u fakultetskom kampusu
- dobri uvjeti za rad, osobito prostorni
- bogato opremljena knjižnica.

13.2. Slabosti (*Weaknesses*)

- pravna nesigurnost budući da FFDI još nije uključen u Sveučilište
- nesigurno financiranje fakultetskog proračuna
- problemi oko financiranja nastavnika
- nedovoljan broj zaposlenoga administrativnog osoblja
- poteškoće u zapošljavanju novih nastavnika

- nedovoljna pokretljivost nastavnika i studenata na druge fakultete u zemlji i inozemstvu
- nedovoljno formalno praćenje kvalitete nastave (nastavnika i studenata).

13.3. Prilike (*Opportunities*)

- FFDI njeguje studij klasičnih disciplina *philosophiae perennis*, koja svoje korijene ima u aristotelovsko–tomističkoj tradiciji te se sustavno njeguje od srednjeg vijeka na crkvenim učilištima. Takav sustav omogućuje racionalno utemeljenje filozofije same, zatim drugih područja znanja i nazora na svijet, pa i same teologije kao znanosti o vjeri. Takav studij i u takvu obimu ne izvodi se nigdje u Republici Hrvatskoj pa mu stoga pripada ne samo određena posebnost nego i važnost.
- program religijskih znanosti jedini je te vrste u Hrvatskoj pa samim tim predstavlja obogaćenje za akademsku zajednicu
- studijem religijskih znanosti na našim se prostorima omogućuje lakše uspostavljanje dijaloga i suradnje s pravoslavnima, muslimanima i židovima, a što sve pridonosi ne samo boljim dobrosusjedskim odnosima, nego i mirnu suživotu u našem društvu, a koji može nastati samo na temelju uzajamna razumijevanja i poštovanja
- ako se u Hrvatskoj uvede alternativni predmet konfesionalnom vjeronauku, onda će studenti lakše doći do zaposlenja
- mogućnost financiranja iz europskih fondova
- veća pokretljivost studenata korištenjem ERASMUS–a i drugih sličnih programa
- domaća i strana suradnja u nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti (projektima)
- osnivanje dvopredmetnih diplomskih studija radi lakšeg zapošljavanja diplomiranih studenata.

13.4. Prijetnje

- ne–ulazak u Sveučilište
- strateška nesigurnost znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj
- neizvjesnost financiranja
- sve veći administrativni zahtjevi i nedostatak administrativnog osoblja.

14. Tijela za provođenje strategije

Za provođenje Strategije razvoja Filozofskog fakulteta Družbe Isusove odgovorna su upravna tijela fakulteta: veliki kancelar, zamjenik velikog kancelara, dekan, prodekan, Fakultetsko vijeće i konferencija te povjerenstva koje imenuju Fakultetsko vijeće i dekan. Za provođenje Strategije odgovorni su i ravnatelj biblioteke i administrativno osoblje.

**STRATEŠKI PROGRAM ZNANSTVENIH
ISTRAŽIVANJA FILOZOFSKOG
FAKULTETA DRUŽBE ISUSOVE
U ZAGREBU**

1. Uvod

Strateški program znanstvenih istraživanja Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu (FFDI) dokument je koji proizlazi iz Strategije razvoja Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu za razdoblje od 2013. do 2018. i njegov je cilj usmjerenje i profiliranje znanstvene produktivnosti ove visokoškolske ustanove sukladno prihvaćenoj misiji i viziji Fakulteta. Nadalje, dokumentom se želi istaknuti trenutni znanstveni potencijal i na temelju toga pravci daljnjega mogućeg razvoja u razdoblju od pet godina.

2. Svrha osnivanja i rada FFDI

Misija FFDI sažeto izražava njegovu svrhu osnivanja i rada što se očituje u sljedećim postavkama koje ujedno pružaju opći okvir strategiji znanstvenih istraživanja:

- na temelju trajno vrijedne filozofske baštine, imajući u vidu novija filozofska i znanstvena istraživanja, gajiti i unapređivati filozofske i religijske studije u svrhu dubljeg razumijevanja čovjeka i njegova života, promicanja filozofsko-religijske refleksije i dijaloga s današnjim svijetom.
- na poseban način gajiti te unapređivati studij religijskih znanosti (znanosti o religijama), jedinstven studij u Hrvatskoj, koji obrađuje religijsku problematiku s ciljem boljšeg međusobnog razumijevanja u multikulturalnom i multireligioznom društvu kakvo je naše.
- poticati znanstveno–istraživački rad na područjima navedenim u prethodne dvije postavke te razviti prikladne načine diseminacije dobivenih rezultata, osobito poučavanjem, objavljivanjem itd.
- sustavno poučavati filozofske discipline i discipline religijskih znanosti, prvotno u vidu akademskih stupnjeva, a drugotno da studentima filozofije i religijskih znanosti kao i drugim ljudima priopći religijsku i filozofsku refleksiju.

Uklapanje zacrtane misije u okvir europskog prostora visokog obrazovanja i prilagodba studijskih programa koja iz toga proizlazi temeljne su odrednice vizije FFDI, koja pored toga uključuje i stalno praćenje i unapređenje kvalitete znanstvene i nastavne djelatnosti. Ovako usmjerenom vizijom FFDI izražava svoju javnu odgovornost za izgradnju društva znanja naobrazbom mladih i znanstvenim radom svojih nastavnika.

Sastavni dio vizije Fakulteta također je i doprinos izgradnji kulture dijaloga i suradnje među studentima u obrazovnom procesu, a i šire u hrvatskoj akademskoj zajednici i društvu te među različitim vjerskim zajednicama, i to različitim organizacijskim oblicima (predavanjima, simpozijima, tribinama, izdavačkom djelatnošću itd.). Za ostvarenje ovih vizija Fakultet će kontinuirano obrazovati vlastiti kadar (po mogućnosti u inozemstvu), poboljšavati obrazovni proces, osiguravati materijalna sredstva za uspješan rad i time osiguravati kvalitetu i prepoznatljivost djelovanja FFDI.

3. Analiza znanstvenog potencijala

Temeljni čimbenik znanstvenog potencijala FFDI je znanstveno–nastavno osoblje koje je nositelj nastavnog i znanstveno–istraživačkog procesa. Sastavni dio analize je popis nastavnika koji će sljedećih pet godina i dalje biti nositelji tih procesa, te popis onih koji bi trebali u navedenom razdoblju postići akademske naslove doktora znanosti i koji su već ili će biti dio nastavničkog korpusa Fakulteta.

Tablica 3.1. Popis znanstveno–nastavnog osoblja

Nastavnik	Zvanje	Akademski stupanj	Visoko učilište koje je izdalo kvalifikaciju	Polje	Datum posljednjeg izbora u zvanje
Ivan Koprek, SJ	red. prof.	dr. sc.	Hochschule für Philosophie u Münchenu	filozofija	12. 7. 2012.
Anto Mišić, SJ	red. prof.	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	filozofija	12. 7. 2012.
Valentin Pozaić, SJ	red. prof.	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	teologija	12. 12. 1995.
Nikola Stanković, SJ	red. prof.	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	filozofija	10. 7. 2007.
Marijan Steiner, SJ	red. prof.	dr. sc.	Sveučilište u Innsbrucku (Austirija)	teologija	29. 8. 2008.
Božidar Nagy, SJ	red. prof.	dr. sc.	Sveučilište Salesianum u Rimu	teologija	27. 5. 2011.
Josip Jelenić, SJ	red. prof.	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	sociologija	6. 6. 2012.
Hrvoje Lasić, OP	red. prof.	dr. sc.	Sveučilište u Fribourgu (Švicarska)	filozofija	10. 7. 2007.

Ivan Šestak, SJ	izv. prof.	dr. sc.	Sveučilište u Innsbrucku (Austrija)	filozofija	21. 11. 2012.
Ivo Antunović, SJ	izv. prof.	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	teologija	17. 5. 2013.
Tonči Trstenjak, SJ	izv. prof.	dr. sc.	Sveučilište Salesianum u Rimu	teologija	12. 1. 2004.
Mijo Nikić, SJ	izv. prof.	dr. sc.	Sveučilište u Zagrebu KBF Zagreb	teologija	30. 3. 2010.
Pero Vidović, SJ	izv. prof.	dr. sc.	Sveučilište S. Thoma Aq. u Rimu	teologija	17. 5. 2013.
Anto Pavlović, SJ	docent	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	filozofija	22. 5. 2013.
Dalibor Renić, SJ	docent	dr. sc.	Milltown Institute u Dublinu (Irska)	filozofija	23. 1. 2013.
Niko Bilić, SJ	docent	dr. sc.	Sveučilište u Innsbrucku (Austrija)	teologija	2013.
Anto Gavrić, OP	docent	dr. sc.	Sveučilište u Fribourgu (Švicarska)	filozofija	27. 5. 2009.
Dražen Volk, SJ	docent	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	filozofija	23. 1. 2013.
Tadija Milikić, SJ	viši asis.	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	teologija	9. 3. 2006.
Željko Paša, SJ	viši asis.	dr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	teologija	4. 12. 2013.
Stjepan Fridl, SJ	asistent	mr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	teologija	4. 12. 2013.

Tablica 3.2. — Popis doktoranada koji su već dio znanstveno–nastavnog osoblja ili će to u skorij budućnosti postati

Doktorand	Zvanje	Akademski stupanj	Visoko učilište koje je izdalo kvalifikaciju	Polje
Miroslav Čadek, SJ	asistent	mr. sc.	Heythrop College University of London	teologija
Daniel Koraca, SJ	asistent	mr. sc.	Anselmianum, Rim	teologija
Alen Modrić, SJ	asistent	mr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	pravo
Blaženko Nikolić, SJ	asistent	mr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	teologija
Sebastijan Šujević, SJ	asistent	mr. sc.	Sveučilište Gregorijana u Rimu	teologija
Damir Kočiš, SJ	doktorand	mr. sc.	Katholisch–Theologische Fakultät der Universität Innsbruck	filozofija
Tomislav Špiranec, SJ	doktorand	mr. sc.	Santa Clara University — Berkeley (SAD)	religijske znanosti

Za razvoj potencijala znanstveno–nastavnog osoblja važna je razvijena izdavačka djelatnost FFDI koja se očituje u vlastitim znanstvenim časopisima te knjižnim nizovima (detaljan opis časopisa i knjižnih nizova vidi u poglavlju 4. Strateški ciljevi FFDI–ja pod brojem 3) Izdavačka djelatnost) te je i to vrlo važan čimbenik znanstvenog potencijala.

Kao još jedan važan čimbenik znanstvenog potencijala FFDI je i bogata knjižnica »Juraj Habelić« koja sadrži oko 2.500 naslova domaćih i stranih časopisa te oko 150.000 domaćih i stranih naslova knjiga.

4. Strateški ciljevi FFDI

Temeljni strateški ciljevi glede znanstvenih istraživanja i ostvarenja misije detaljnije su opisani u Strategiji razvoja FFDI–ja. Ovdje se donose glavni naglasci, i to u sljedećim točkama:

1) Promocija struke kao jedan od temeljnih strateških ciljeva Fakulteta

Visoko je obrazovanje dugoročno usmjereno i na izgradnju društva znanja, osobito promicanjem stručnog i znanstvenog rada u pojedinim znanstvenim područjima. Ovaj će se cilj nastojati ostvariti kroz nekoliko prioriteta:

- promicanje stručnog i znanstvenog rada nastavnika u humanističkom području i znanstvenim poljima filozofije i religijskih znanosti, objavljivanje stručnih i znanstvenih radova u vlastitim izdanjima i drugim uglednim znanstvenim publikacijama u zemlji i svijetu, poticanje nastavnika u stjecanju znanstvenih titula (dr. sc.) i izborima u znanstveno–nastavna zvanja,
- FFDI će promicati znanstveno–istraživačku djelatnost putem projekata koje financiraju MZOS, Nacionalna zaklada za znanost, međunarodnim projektima i drugim izvorima financiranja,
- promicanje institucionalne suradnje FFDI sa srodnim institucijama u zemlji i inozemstvu,
- FFDI će dodatno poticati svoje nastavnike da se angažiraju u uredništvima uglednih domaćih i inozemnih znanstvenih časopisa, u uredništvima domaćih i inozemnih izdavača. Poticat će ih i na recenzentski angažman bilo za recenzije članaka ili knjiga, bilo za recenzentski angažman za razne domaće i inozemne ustanove vezan uz ocjenu prijavljenih ili provedenih znanstvenih projekata. Podržavat će rad svojih nastavnika u povjerenstvima za izbor u znanstveno–nastavna zvanja te u etička povjerenstva za odobravanje znanstvenih istraživanja.
- FFDI će nastojati da nastavnici budu članovi uglednih domaćih i inozemnih strukovnih udruga.

2) Znanstvena djelatnost

Temeljni strateški cilj FFDI glede znanstvene djelatnosti je i promicanje znanstveno-istraživačkog usmjerenja nastavnika sudjelovanjem u znanstvenim projektima, skupovima i objavljivanje radova u priznatim znanstvenim publikacijama. FFDI će nastojati i dalje promicati djelovanje preko svojih ustanova: Centra za poslovnu etiku, Centra za bioetiku i Povijesnog instituta u Beču. Znanstveni i istraživački rad FFDI će promicati i u svojim doktorskim studijima filozofije i religijskih znanosti.

FFDI će nastojati poboljšati svoju znanstvenu suradnju s drugim sličnim znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu, osobito s isusovačkim, te onima koji djeluju kao crkvene visokoobrazovne i znanstvene institucije.

U znanstvenoj djelatnosti FFDI će posebno poticati:

- objavljivanje znanstvenih radova i publikacija,
- napredovanje u znanstveno-nastavnim zvanjima nastavnika — zaposlenika i vanjskih suradnika,
- izvrsnost znanstvenih časopisa FFDI, knjiga i udžbenika,
- organiziranje znanstvenih skupova i sudjelovanje nastavnika na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu,
- prijavljivanje znanstvenih projekata MZOS-a, Zaklade za znanost i međunarodnih fondova.

3) Izdavačka djelatnost

FFDI će i dalje izdavati u izdanjima Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu vlastiti niz znanstvenih knjiga o filozofiji (Filozofski niz) i o religiji (Religijski niz), a pored toga i sljedeća izdanja:

- časopis »Obnovljeni život« (filozofsko-teološko-kulturni),
- Biblioteka Obnovljenog života (knjige za filozofsko-teološku kulturu),
- Biblioteka »Theosis« (znanstvene filozofske i teološke knjige),
- Velika biblioteka Obnovljenog života (veće knjige za filozofsku i teološku kulturu),
- »Vrela i prinosi« (o povijesti DI među Hrvatima — također o filozofskom studiju; zbornik i bibliotečni niz),
- »Disputatio philosophica. International Journal on Philosophy and Religion«,
- redovito obavljanje zbornika sa znanstvenih skupova koje organizira FFDI,
- izdanja Centra za poslovnu etiku i izdanja Centra za bioetiku.

Jedan od ciljeva vezanih uz časopis »Obnovljeni život« je njegovo uvrštavanje u bazu podataka *Web of Science*, a za časopis »*Disputatio philosophica*« cilj je uvrštavanje u kategoriju a1 prema nacionalnoj kategorizaciji časopisa te u baze podataka *Web of Science* i *Scopus*.

FFDI će razmotriti mogućnosti izdavanja knjiga i časopisa u elektroničkom obliku i njihova objavljivanja na svojim mrežnim stranicama.

5. Očekivani ishodi Strateškog programa znanstvenih istraživanja

Očekivani ishodi Strateškog programa znanstvenih istraživanja glede znanstvene djelatnosti tiču se poglavito povećanja znanstvene produktivnosti, potom održanja broja znanstvenih skupova koje FFDI organizira te realizacije započelih znanstvenih projekata. Jedan od bitnih ishoda Strategije bi trebao biti i veća institucionalna suradnja FFDI sa srodnim institucijama u zemlji i inozemstvu pri realizaciji određenih znanstvenih projekata, što bi samim istraživanjima dalo izrazitiji interdisciplinarni karakter.

Očekivani ishod Strategije glede izdavačke djelatnosti je prije svega povećanje referentnosti časopisa, ali i drugih publikacija koje FFDI objavljuje.

6. Znanstvene teme koje FFDI namjerava istraživati

Znanstvene teme koje će se na FFDI osobito istraživati određene su znanstvenim projektima koji su u tijeku, i to:

- Projekt: »Kršćanska filozofija unutar hrvatske filozofije 20. stoljeća« (voditelj projekta: prof. dr. sc. Ivan Šestak; sudjeluje jedan nastavnik s KBF-a Sveučilišta u Zagrebu te jedan s FFDI):

Ovaj znanstveni projekt polazi od pretpostavke da hrvatski neoskolastički autori i njihova djela, ali i spomenuta periodika — pa i zbog toga što čine dio europske idejne baštine — zavređuju da budu temeljito i cjelovito istraženi, a spisi i filozofski nauk ovih mislilaca znanstveno i objektivno predstavljeni široj javnosti te time smješteni u cjelokupnu hrvatsku filozofsku misao 20. stoljeća.

- Projekt: »Praktična etika i hrabrost za opće dobro u vremenima krize. Ima li u hrvatskom društvu mjesta za vrline?« (voditelj projekta: prof. dr. sc. Ivan Koprak; sudjeluju i drugi nastavnici FFDI):

Projektom se želi potražiti odgovor na niz pitanja i to: Što je »dobro« zajednice, koji »katalog« vrlina treba slijediti, koji su kriteriji boljitka i napretka, što je »pogrešno«, »dopustivo«, a što »dobro« djelovanje u vremenima krize/a? Kako može opstati društvo u kojem su iznad »općeg dobra« i brige za zajednički boljitak sebični interesi pojedinaca? Nije li Hrvatska u svojim političkim transformacijama izgubila smisao za zajedništvo? Jesmo li zaboravili na vrline? Koje nam vrline osiguravaju budućnost? Kakvu ulogu u tome imaju (ili mogu imati) religije i njihovi pozivi za zalaganjem za »općim dobrom«, pomirenjem i oprostom?

Ima li u suvremenom liberalizmu, bilo kojeg tipa, prostora za žrtvovanje, solidarnost, oprost i hrabra djela? Kako štititi u društvu slabe i marginalizirane?

S obzirom da je etika praktična disciplina, u drugom dijelu istraživanja željeli bismo konkretno ispitati (analizom službenih izvještaja i dosadašnjih znanstvenih istraživanja te kvalitativnom metodom analiza intervjuja) kakve su mogućnosti pružene u RH posebno osjetljivim populacijama, poput liječenih ovisnika o drogama u njihovim procesima resocijalizacije i zapošljavanja. Postoji li osim zakonske i zbiljska potpora ovim članovima društva? Tek analizom poimanja općeg dobra te odnosa našeg društva prema vrlinama, posebno »vrlini hrabrosti« za »opće dobro«, postaje jasan okvir djelovanja praktične etike.

Pored ovih već započelih projekata postoji mogućnost uključenja zajedno s Institutom za kršćansku filozofiju Sveučilišta u Innsbrucku u projekt naslovljen »Analytical Theology Projekt« koji je dio šireg projekta »J. Tempelton zaklade«. Na projektu zapravo rade tri sastavnice: Shalem centar iz Jeruzalema koji obrađuje judaizam; sveučilište Notre Dame iz SAD-a koje obrađuje američki dio filozofije religije; europski pak dio obrađuju četiri institucije: Institut für christliche Philosophie der Universität Innsbruck, Hochschule für Philosophie München, Philosophische-Theologische Hochschule in Frankfurt, te Odjel za katoličku teologiju Sveučilišta J. W. Goethe iz Frankfurta. Ovaj europski dio projekta surađuje s časopisom *European Journal for Philosophy and Religion*. Vode se pregovori s Institutom za kršćansku filozofiju pri Sveučilištu u Innsbrucku (s kojim već dugi niz godina surađuje FFDI) da se i FFDI uključi u projekt i da istraži kako se analitička filozofija primjenjuje u raspravama o religijama i u pravoslavnoj teologiji. U tome bi novu ulogu imao i časopis FFDI *Disputatio philosophica* koji izdaje FFDI.

7. Plan organizacijskog razvoja FFDI

Plan organizacijskog razvoja FFDI vezan je uz rješavanje statusa Fakulteta unutar Sveučilišta u Zagrebu, odnosno cilj je punopravno uključenje FFDI u Sveučilište u Zagrebu čime bi se lakše osigurala potrebna materijalna sredstva za rad, otvorila nova radna mjesta za mlade znanstvenike, a također bi se moglo odvojiti i više sredstava za znanstvena istraživanja, osobito za organiziranje simpozija i konferencija, za sustavnu potporu radu postojećih centara te za izdavačku djelatnost.

Time bi Fakultet dobio na još većoj prepoznatljivosti i mogao bi bolje ostvariti svoju misiju unutar akademske zajednice i društva u cjelini.

8. Pokazatelji uspješnosti provedbe Strateškog programa znanstvenih istraživanja

Pokazatelji uspješnosti provedbe Strateškog programa znanstvenih istraživanja povezani su sa strateškim ciljevima te će sukladno tomu biti grupirani. Slijedeći taj prin-

cip izdvojiti će se sljedeće dvije skupine pokazatelja: pokazatelji uspješnosti u znanstvenoj djelatnosti i pokazatelji uspješnosti u promicanju struke u smislu pružanja znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga.

1) Pokazatelji uspješnosti u znanstvenoj djelatnosti

Temeljni pokazatelj uspješnosti u znanstvenoj djelatnosti znanstvena je produktivnost koja se prije svega očituje u broju objavljenih znanstvenih radova, tj. u broju objavljenih knjiga (autorskih i uredničkih) tiskanih u sklopu već navedenih nizova FFDI-ja ili kod uglednih domaćih i inozemnih izdavača, zatim u broju objavljenih članaka (izvornih znanstvenih, preglednih, stručnih itd.) objavljenih u uglednim domaćim ili inozemnim časopisima. Također je značajan pokazatelj uspješnosti i broj objavljenih poglavlja u recenziranim knjigama.

Kvalitativni pokazatelj koji nadopunjuje kvantitativni vid uspješnosti u znanstvenoj djelatnosti je citiranost objavljenih znanstvenih radova u svjetskim citatnim bazama podataka (WoS, SCOPUS, Google Scholar) i njihov dugoročan utjecaj na daljnje istraživanje pojedinih tema, bilo u sadržajnom, bilo u metodološkom smislu.

2) Pokazatelji uspješnosti u promicanju struke u smislu pružanja znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga

Primarni pokazatelji u promicanju struke u smislu pružanja znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga povezani su prije svega s angažmanom nastavnika FFDI u pojedinim znanstvenim tijelima, i to: u uredništvima uglednih domaćih i inozemnih znanstvenih časopisa te u uredništvima izdavača knjiga (u smislu sudioništva u uređivanju zbornika ili knjižnih nizova itd.); povjerenstvima za izbor u znanstveno-nastavna zvanja; etičkim povjerenstvima za odobravanje projekata znanstvenih istraživanja; u uglednim domaćim i inozemnim strukovnim udrugama; u programskim i organizacijskim odborima raznih domaćih i inozemnih znanstvenih skupova.

Značajan pokazatelj promicanja struke tiče se recenzentskog angažmana koji se može podijeliti u dvije kategorije: recenzentski angažman u uglednim domaćim i inozemnim časopisima te kod uglednih domaćih i inozemnih izdavača, kao i recenzentski angažman za razne domaće i inozemne ustanove vezan uz ocjenu prijavljenih ili provedenih znanstvenih projekata.